

INPÅ LIVET

PENGARNA I RELATIONEN · DEL 2

Lönekuvertet styr chansen att bli pappa

Vi kan bo i en koja, bara vi får vara tillsammans, kanske de nyförälskade säger. Men i den statistiska verkligheten flyttar den högutbildade ihop med någon lika välutbildad. Och den man som tjänar mycket har högre sannolikhet att bli pappa.

■ Det sa pang. Vi klickade. Jag föll handlost. Kärleken drabbade oss. Förälskelse beskrivs ofta som en kraft, något som bara händer. En passion som slår till mellan två personer – ämnade för varandra. Men om man tar ett steg tillbaka och nyktert studerar vem som flyttar ihop och skaffar barn med vem, uppenbar sig tydliga mönster; mönster vars form liknar dem som framträder för vänskapsband.

Allra tydligast är det som kallas utbildningshomogami: högutbildade väljer andra högutbildade.

– Till att börja med handlar det förstas om vem man överhuvudtaget stöter på. Många träffas i och runt högskolan. Sociala kretsar är ofta segregerade utifrån utbildning, säger Juho Härkönen, sociologiprofessor vid European University Institute i Florens samt Stockholms universitet.

Men även i den webb-förlagda dejtingvärlden är utbildningen viktig, visar studier av bland annat Tinder.

– Vem man letar efter har med ens preferenser att göra och vi söker normalt lika karaktäristika som hos oss själva. Vad gillar du att göra, vilka åsikter har du, vem kan du diskutera med? Allt det här brukar vara relaterat till utbildning.

Utbildning hänger också ihop med pengar och framtida ekonomi. Och med samhällsklass – de flesta som läser på högskolan har föräldrar som har gjort det samma.

– Även om pengar i sig inte är det viktigaste för valet av partner så är det starkt kopplat till flera bakomliggande faktorer.

”Den åtråvärda maskuliniteten mäts fortfarande i prestation, framgång och makt.”

Lena Gunnarsson.

Det handlar om den livsstil du växer upp i, dina intressen och nätverk, ditt kulturella kapital och miljöerna du rör dig i.

– Att prata pengar anses ofint och de här frågorna är väl inget folk brukar prata om så direkt, säger Juho Härkönen.

– Men när du står inför ett vägval i en relation kommer ekonomin nog ändå in som en faktor: Är det här det liv jag vill leva?

Forskaren Margarita Chudnovskaya vid Stockholms universitet har också studerat utbildningsnivå, lön och parbildning. Eller, rättare sagt, vem som får barn med vem, baserat på data för hela landets befolkning.

– Det intressanta är att vi nu kan se att många kvinnor verkar värdera mannens inkomst högre än hans utbildningsnivå, säger hon.

I dag finns det fler högskoleutbildade kvinnor än män. Trots det tjänar de fortfarande mindre än männen.

– De som ändå har en hög lön, och hög utbildning, skaffar oftast barn med en man som även han tjänar bra och är välutbildad.

Men bland högskoleutbildade kvinnor med sämre lön, ofta i kvinno-dominerade yrken såsom förskollärare och sjuk-

sköterskor, är mönstret ett annat. De tenderar att få barn med män som gått ut gymnasiet och arbetar som exempelvis säljare eller hantverkare – med högre lön än de själva.

– Kanske handlar det om att de trots sin utbildning inte känner att deras sociala position har förändrats, säger Margarita Chudnovskaya.

För en man är lönekuvertet, statistiskt sett, av stor betydelse för hans sannolikhet att få barn.

– Det är jätteintressant, Sverige är ändå relativt jämställt. Beror det på att kvinnorna tycker att män är mer attraktiva om de har pengar? Hade det sett annorlunda ut om kvinnorna själva tjänat mer?

Lena Gunnarsson är genusforskare vid Lunds universitet. Den traditionella bilden av mannen som försörjare lever än i dag, menar hon, även om den har luckrats upp.

– Den åtråvärda maskuliniteten mäts fortfarande i prestation, framgång och makt, bara i olika versioner.

TEXT: HANNA WELIN
inpalivet@sydsvenskan.se

FOTO: MOA DAHLIN
moa.dahlin@sydsvenskan.se

BERÄTTA

■ Hur påverkar ekonomin dina relationer? Mejla inpalivet@sydsvenskan.se.

NÄSTA AVSNITT

■ Ekonomin hinder för separation.

Hur gemensam ekonomi

Eva-Karin Kristoffersson, 65 år, Dalby: "Vi har alltid haft gemensam ekonomi och lagt allt i en pott. Det har inte funnits så mycket att välja mellan eftersom vi inte har haft ett öre över med fyra barn och hus. Vi är inga höginkomsttagare och har tjänat ungefär lika mycket. Men nu när jag gått i pension så märks det att jag var mest hemma med barnen. Jag gick också ned till deltid och har jobbat så fram tills nu. Som kvinna född på 50-talet är jag förstås inte ensam om den här situationen. På den tiden var det där med pensionen inget man pratade om. Men i jämförelse med många andra är det inte synd om mig."

Diyah Hayu Rahnitarsari, 32 år, Lund: "Jag och min man har olika bankkonton, men om någon av oss behöver mer pengar så överför vi. Just nu jobbar min man mer och har högre lön. Men innan vi flyttade till Sverige, från Indonesien, tjänade vi ungefär lika mycket. Det har aldrig känts som något problem. Fast det är klart, under en period då jag hade högre lön, drog sig nog min man för att be mig om pengar. Kanske var det lite jobbigt för hans manssego. I Indonesien är det många kvinnor som inte arbetar utan får pengar från sin man. Men i min generation vill de flesta kvinnor tjäna och ha sina egna pengar."

Tipsa oss!

Har du egna berättelser eller förslag på människor och ämnen vi bör skriva om så är du välkommen att e-posta, skriva eller ringa. Jag ser fram emot att höra av dig!

KRISTIN NORD, TF REDAKTÖR

Följ Inpå livet och diskutera artiklarna på Facebook.com/inpalivets
Följ Inpå livet på Instagram: inpa_livet

har du och din partner?

Jacob Morwing, 35 år, Åkarp: "Min och min frus ekonomi är inte helt gemensam. Vi sätter in pengar på ett gemensamt konto och summan är procentuellt fördelad utifrån vad vi tjänar. Vad gäller barnen har vi försökt dela ganska lika. Jag var hemma i nio månader, min fru i ett år. Det känns som att många bara tänker på pengar när det kommer till pappaledighet, inte på vad de får. Jag jobbar på bank, med pensioner. Hur du delar upp vab-dagarna och om du går ner i arbetstid spelar större roll för din framtida pension. Vi jobbar båda heltid och försöker ta varannan dag när barnen blir sjuka."

Oskar Cervin, 23, Helsingborg, och Hanna Lundström, 22, Lund och Gävle: "Vi lever båda på studielån, men bor inte ihop. Eftersom vi har lika mycket pengar brukar vi se till att det går något så när jämt upp när vi bjuder varandra, även om vi inte räknar kronor och ören", säger Hanna. "Studentlivet är rätt jämlikt. Men det märks ändå att vissa får mer hemifrån. Självt har jag fått en studentlägenhet, men en del har föräldrar som köpt lägenhet åt dem. Både Hanna och jag läser teknisk fysik. Vi vet att vi har goda möjligheter till bra och välbetalda jobb, så framtiden är inget jag oroar mig för", säger Oskar.

FINNS I BUTIK! ART.NR: 70086
BLU Profondi Catarratto Zibibbo Pris: 79 kr | Art.nr: 70086
Vol: 750 ml | Alk: 13% | wineteam.se

Alkohol kan skada din hälsa.